

FELSŐ-ZEMPLÉN

TÁRSADALMI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

SZERKESZTŐSÉG: Hova a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő: Török-utca 220 szám.	Kéziratok nem adatnak vissza. Hérmertetlen levelek nem fogadtnak el. — Nyílt-tér soronkint 20 kr. — Hirdetések jutányosan számíttatnak.	ELŐFIZETÉSI DJ: Egész évre 4 frt. Fél évre 2 frt. Negyed évre 1 frt. Egyes szám ára 10 kr.	KIADÓHIVATAL: Hova az előfizetések, hirdetési és nyitási díjak küldendők: Landesman B. könyvnyomdája.
---	--	---	---

Cselédeink megjavítása.

Szent-Mihály napján ma már a cseléd-ség alig változtatja helyét; mert azok legtöbbszörre hónapi fizetés mellett állanak szolgálatba.

Az 1876. XIII. t.-cz. 1. §-a szerint az, ki magát szerződésileg (írás vagy szóbelileg) bizonyos háztartási vagy gazdasági körülményes és folytonos szolgálatoknak legálább is egy havi időtartamon át bérért való teljesítésére kötelezi cselédnek, — az pedig, ki a szolgálati szerződésnél fogva a cseléd bérét kiszolgáltatni köteles, gazdának nevezetik.

Tehát törvény szerint minden cseléd legalább is egy hónapig tartozik egy helyen maradni és ha a szegődési idő letelte után a szolgálati szerződést folytatni nem akarja, (ha a gazdája nem mondja fel) a szolgálatot felmondania kell.

A felmondási idő a cseléd-törvény 61. §-a szerint külső-cselédnél a szolgálati idő lefolytát megelőző 2 hónap és a 67. §-a szerint a belső-cselédnél hat hét, a nagyobb városokban pedig 15 nap, mely minden hó 15-én eszközlenő. Ha a felmondás elmulasztatott, az vélelmezetik, hogy a szolgálati szerződés további három, illetőleg egy óra meghosszabbítottat.

Szolgálati könyv nélkül cselédet szolgálatba befogadni 25 frtig terjedhető bírság alatt tilos (73. §.)

Fel vannak sorolva a rendkívüli esetek, a mikor a gazda cselédjét vagy ez a helyét felmondás nélkül elbocsáthatja, illetőleg elhagyhatja.

De a cseléd-törvény legfőbb pontjai se lesznek, kivált a városokban szigorúan végrehajtva. Már a beszegődés is csak ugy nagyjából történik. Vannak cselédek, kik egyszerre több helyre is elszegődnek s ezen helyek

közül kiszemelik a hol jobb fizetést ajánlotnak s a hol kényelmesebbnek látszik a szolgálat; a többi helyre a foglalt az utolsó pillanatban visszaküldik (megesik, hogy vissza sem adják,) a gazda meg összeszaladgáltatja a helyszerzőket újabb szegődtetés eszközlése végett s az elvesztett foglaltot is hagyja futni, mintsem azért még szolgabíró-sághoz jöjjön, menjen.

A szolgálati szerződésbe a gazda oly feltételeket, melyek a jó erkölcsökbe, törvényekbe, ütköznek, ki nem kötheti, mert a szerződés érvénytelen; ellenben a cseléd, miként ezt a helyszerzők is jól tudják, előre kiköti, hogy mely napokon tarthat kimenőt, vasárnap s ünnepeken délután sétálni mehessen; hogy ekkor, akkor kimaradhat házon kívül, vagy jegyesét, rokonát, (vulgó szeretőjét) este is fogadhassa, esetleg neki éjjeliszállást adhasson; hogy mosást, padló-surokást, fahordást nem végez, hogy gyermekkel nem vesződik, hogy piacra, mézár-székbe csakis ő és az asszony nélkül járasson; magának minden szombat délután keményitessen és vasalhasson, stb. búcsúkra, táncmulatásokra, amikor meghívják (pedig mikor ne hinak!) elmehessen, illetőleg kirándulást tehessen; az általa okozott vagyoni károkat bérébe be ne számítsák, stb. Vannak, akik kikötik, hogy csakis a gazda családja ételéből tállaljanak neki, de ha oly ételek lesznek főzve, miket ő nem szeret, külön főzzenek neki kedve szerinti ételt. Ahol több a cseléd, a kisebbek tartoznak a rangban magasabb cselédet is kiszolgáltatni, annak szót fogadni.

A melyik gazda nem fogadja el az ilyféle kikötményeket, az nehezebben jut cselédhez, vagy kénytelen a szolidabb cselédnek magasabb bért beígérni, ha cseléd nélkül maradni nem akar.

Cseléd változtatásakor valóságos purga-

tórium a család élete; s ha meg van végre az új cseléd, de rosszul ütött be a választás, — akkor meg valóságos pokoli állapot a mostani cseléd-tartás és mérgegrágán kell megfizetni a mindennapi mérget, amit velük a modernizált cselédség lenyelet.

A melyiket a cselédszerző ajánlata és gráciája folytán főzönek fogadunk, — kiderül, hogy csak konyhaleányi ismeretei vannak; — a melyik szakácsnének szegődött, az meg pár nap alatt bebizonyítja, hogy bizony csak főzőlányának válik be. Így van a szobalánnyal, meg a szárazdajkával is; emez csak ezert lépett erre a pályára, hogy a konyhától meg a mosogatótól szabaduljon, amaz meg sohasem volt még gyermekek körül, stb. Hát még a kinek szoptatós dajkára van szüksége! Azt verte ám meg igazán mind a három Isten; mert ha a helyzet magaslátán álló ily némberek minden szeszélyes igényét kielégíteni akarjuk, ahhoz oly vagyoni kell, melyben egy egész családot lehetne eltartani és ha ennek szekaturát elviselni türelmetünk van, (pedig a kisgyermek egészségi állapota miatt sokat el kell tűrni) akkor megérdemeljük a mennyországot csak azért is!

De így vagyunk a férficselédséggel is általában. Itt azonban több a kivétel, mint a nőcselédé közt.

Vannak időszakok minden évben, amikor cselédet egyáltalán nem is lehet kapni, ilyen nálunk az aratási idő egész Szent-Mihályig. Ekkor a városból kaszálni kivonulnak a cselédek aratni, csépelni, kapálni, egyszóval külső mezeimunkálatokra nap-számba járni; a mi változatosság szempontjából kellemes is és fizetésre nézve még jövedelmezőbb. Helyen városban a cselédszerzők üzlethelyiségei üresek; a cselédszerző segédei létszámát lefokozza a minimumra, a kik aztán az üres lózákon végig hevereszve

TÁRCZA.

Két csillag.

Az ősz, de életerős piros arcú, hatalmas testalkatu, költői kedélyű s ennek dacára nőgyűlölő háréban álló agglégényorvos, kinek arcát a homlokán látható sebhely férfiasan széppé tevő, amint a verendán szivarozgatva a csillagdos eget szemléltük, hosszas hallgatás után, így kezdett beszélni:

„Szeretem a szép nyári éjszakát, s ha tehetem és nem érzem magam oly különös rosszul, mint ma, barangolni megyek erdő, hegyvölgyön át. Élvezem a természet fenséges álmának csendjét, vagy hallgatom a futó szellő halk zizezését. Gyönyörködöm a végtelen ürben ragyogó csillagmilliárd s a sötét, harmatos fűben meghuzódó parányi Jánosbogárka villanyos fényében egyaránt. Mert mind a kettő hatalmas Istenünk létére vall, a ragyogó csillagsereg s az egyszerű kis rovar. A csillagok káprázató nagyszerűsége eszembe juttatja, mily nagy a mindenség Urának ereje és bölcsessége, mely a számtalan égi testet pályáján vezérli s ennek dacára gondját az utolsó féregre is kiterjeszti. Helyen elmerengek s egy régi történetre emlékezem szüntelen, mely gyógyíthatatlan sebet ütött szívemen.

Elmondom most önnek ifjú barátom s azon állítását talán megezáfolom, hogy: „sirig tartó igaz szerelem ép ugy nincs, mint nem létezhet oly

megfoghatlan esemény, melyet a tudomány segítségével megmagyarázni ne lehetne.

Egyszersmind felelet lesz e történet ama kérdésére is, melyet a homlokomon látható sebhely eredete iránt intézett egyszer hozzám.”

Meglepett az orvos szokatlan nyíltsága s az a lázas izgatottság, melylyel szavait kiejtő. Láttam, mint dagadnak ki homlokán s rövid, erős nyakán az erek, midőn inkább önmagához, mint hozzám intézve szavait, folytató:

„Kitérőlheterlen ezen eset emlékezetemből, miként el nem enyészethető e sebhely homlokomról.

Most ősz hajam akkor sötét, fekete volt, ajkimon örök mosoly, derű honolt. Ifjú valék telve életkedvvel és a hivatásom iránti előszeretettel. A komoly tanulmány időmet annyira igénybe vette, hogy reá sem értem arra az érzelmre, melyről ön azt mondja, mámor, rózsailat, részegítő ital, rövid ideig tart és elpárolog hamar — szóval nem értem rá a szerelemre.

Tanulmányaimat befejeztem, bővebb tapasztalatot szerezni külföldre mentem, honnan épen hazatérőben voltam, midőn egyik nagyobb városban este 7 órától másnap reggel tizig kellett várakoznom a hazámfelé induló vonatra. Untam magam, időmet elöltetni színházba mentem, ott láttam azután meg azt a leányt, kit nem feledtem el soha többé.

Idősebb nővel alsó páholyban volt e tünemény, kinek arca hamvas pirja, rózsá pirja volt, homlokán fenség, magasztos báj honolt és két éjszeme

szelíden csillogott, mint gyémánt tüze ugy káprázott, alakja cédrus, karsu termete, mint hó, fehér volt piczinyke két keze, egyszerű világos estélyi öltözék s hajában kis virág volt éke. Nem folytatom e leírást tovább, de annyit mondhatok, szép volt e leány, mint menyben az angyalok.

A függőny felvonására megadák a jelt, a közönség az előadásra figyelt, de én csak öt néztem szüntelen s szívem átjárta egy kéjes, édes érzelem, azt hiszem az ébredő szerelem.

Mintegy álomból riadtam fel hirtelen, midőn a színházban levő embertömegen, ez egyszavú száz hangon rivalt vészkiáltás zugott rémesen: tűz! tűz!

A színpad függőnye egy perezalatt a lángok martaléka lön s kétségbeesés látszott minden arcon, melyeken kevésebb előbb derű, öröm ült. Láttam, mint akart az ismeretlen szép lány kisetni páholya ajtaján, mely azonban sehogys sem engedett, mert kifelé nyílt s előtte a folyosón tolongott agg, ifjú, férfi, nő és gyerek.

Ekkor én a páholyig hatoltam s korlátján egy pillanat alatt átugrottam. Vállamat az ajtónak feszítém, az recsegett, tört és végre törve engedett, kinyílt s ekkor karjaimra véve az alig szép gyermeket, a tömeg közt előre törtem, míg egy mellékfolyosóra értem, a lányka társnője nyomon követé léptem. Már csaknem megközelitem a kijáratot, midőn a hatalmas fenyőgerenda megszenesedve alábukott — kedves terhetem érte volna, de feltartá karom, röppanva tört a szenesfa ketté s megsebzé

ásitozzák keresztül az egész napot. A cseléd-tartó gazda ilyenkor rá van utalva, hogy „magad uram, ha szolgád nincs“! A nyári évadban a cselédbér igen magasra szökkenik és ebben a szezonban virágzik a cselédség söpredéke.

A bérfelverésnek hatalmas faktoraik maguk a gazdák, illetőleg nejeik, mert valósággal rálicitzálnak a cselédre, a kiket helyéről lebeszélnek, felmondásra rábeszélnek, magasabb bérfizetés ígéréseivel. A cseléd aztán siet mindenféle ürügy alatt felmondani és a felmondási törvényes idő csak kivételes helyeken respektáltatik, mert nem várják be a hónap 15-ét, mely a törvényes felmondási idő, — sem azt, ha e napon a felmondás elmulasztott, a szerződés újabb egy hónapra, meghosszabbítottan veendő.

Szolgálati könyv nélkül mennyi cselédet elhelyeznek és alkalmaznak a törvény rendelkezése ellenére!

Bizony nyomoruságos állapotok ezek; amiért kárhözhatni kell a gazdák közömböségét, a helyszerzők érthetlenségét és kapzsiságát és a hatóságnak lanyhaságát, melyek hivatalból is kötelesek volnának észlelni a cselédügy körüli visszasságokat és törvénytelenségeket.

Fogjanak össze a gazdák és kérelhetlenül ragaszkodjanak a törvény rendelkezéseikhez: minden egyes fölmerülő esetben a cselédtörvény szigorú alkalmazását megköveteljük, egymásra ne licitzáljanak, a szolgálati könyvet jól szemügyre vegyék; szabadossági kikötményeket el ne fogadjanak, inkább várakozzanak a cselédfogadással, a felmondási időt a hónap 15-ében gyakorlatilag is elfogadják, a cselédszerzők tulkapásai ellen az illetékes hatóságnál felszólaljanak s ezektől is megköveteljük a törvény pontos betartását.

Csakis ezen módon remélhető, hogy a már-már zabolátlan cselédség ismét megjavuland!

Társadalmi osztályok.

(V.) Az ember társadalmi lény. Természete úgy van alkotva, hogy szükségleteinek kielégítése végett rá van utalva embertársaira.

E szerint az egyes ember mint az egésznek egy része tűnik fel, a kinek az összesség munkájával harmonikusan kell hivatását betöltenie.

Az emberiség egésze társadalmat képez, a melyet organikus egységnek kell tekintenünk, célja: hogy az emberek Istentől rendelt hivatásukat egymás kölcsönös támogatásával elérjék.

A társadalom szervezete ama tagoltságon alapszik, a mely annak legbensőbb természetéhez tartozik s melynél fogva a különböző osztályok egymással sokszoros éledezősége útján

lévén összefüvve, egymással egy erkölcsi testet képeznek.

A társadalom e különböző osztályait előidézi először is az anyagi munka különbözősége, a mely a munkáserő sokféle beosztásához szolgál alapul.

Tekintve az anyagi munkát, oly sokoldalú szükségletei vannak az embernek, hogy azok ugyanegy munkaerő által elő nem állíthatók, hanem kell, miszerint azok készítése különböző szakokra osztva eszközöltessék, vagyis a különböző tevékenységeknek különböző osztályok között kell felosztatnia, hogy így mindannyian — ki ki a maga módja szerint — az „összes“ szükségleteinek fedezéséhez hozzájáruljanak.

De előidézi a társadalom tagoltságát a *szellemi munka felosztása is*.

A tudomány oly sokoldalú és annyira kifejlődött, hogy csak egyes ágaknak tökéletes áttanulmányozására kimerítésére is alig elégséges egy emberélet. A miből önként következik, hogy annál kevésbé lehetséges, hogy valaki a tudomány minden ágában nemcsak önmaga szerezzze meg a tökéletes ismeretét, hanem azt éppen olyan tökéletesen akarja közölni azokkal is, a kik az ő szellemi vezetésé alá vannak rendelve.

Vegyük ehhez még azt a körülményt, hogy az ön- és fajfenntartásra szükséges anyagi munka mennyit vesz igénybe a rövid emberi élet azon idejéből, melyet működésre fordíthatunk: akkor teljesen világossá válik előttünk, az egész szellemi kincsel szemben, bármely nagytehetségű embernek képtelensége, szellemi szegénysége.

A tudománynak, a szellemi munkának is tehát különböző szakokba kell osztva lenni, a melyek szerint a szellemi munkások többféle osztályba sorozva működhetnek úgy, hogy ki ki a reá eső részt kizárólag műveli.

A társadalmi osztályok létezésének egyik alapvető oka a *birtokállapot különbözősége*.

Lehetetlen, hogy a birtok minden egyes ember között a parányokig egyenlő részben legyen felosztva. Mert ekkor a népességnek bizonyos földterületen beálló növekedésével az egyesek birtoka végül oly kicsinné olvadna le, hogy a jövedelem nem lenne elégséges annak táplálására, annál kevésbé egyéb szükségleteinek fedezésére. Sőt e csekély birtok kellő művelésére is képtelen volna. Mert annak jövedelme nem fedezhetné a szükségletet, a beruházások és a többi eszközök költségeit, melyeket a birtokművelés és kezelése megkívánna.

Tehát a természet és a természetes rend céljában rejlik, hogy a földbirtok egyenlőtlenül legyen felosztva, vagyis a kisbirtokon kívül nagybirtok is létezzék.

Ha pedig így áll a dolog, akkor annak is a természet céljában kell rejlenie, hogy a csekély birtokkal rendelkezők, avagy az éppen semmivel se bírók, a nagybirtokosok szolgálatába álljanak; részint azért, mert a nagybirtokosok, mások segítségének igénybevétele nélkül, nem volnának képesek nagy birtokukat kezelni és azt gyümölcsözővé

egyéltalán nem tehetnék, — részint pedig azért, mert a kisbirtokosok, a mi az igényeik kielégítésére hiányzik, azt csakis saját szolgálatakból eredő jövedelemmel, munkájuk bérével pótolhatják.

Ez által pedig újra különböző osztályok származnak a társadalomban: a birtokos és szolgálattevő osztály, a munkaadó és a munkások osztálya. Ezeket az osztályokat tehát szintén az emberi társadalom természete követeli. Mert eme osztályok nélkül társadalmunk épp oly kevésbé állhatna fenn, mint a mily kevésbé állhatna fenn az esetben, ha a szellemi munka terén se volnának különböző osztályok.

Ezek a különböző társadalmi osztályok nem merev mechanizmussal állnak egymás mellett, hanem inkább egymással kölcsönös — egymás fölé s egymás alá — rendeltségben, a mi a dolog természetében rejlik. A szellemi munkás rangja fölébb áll azénál, a ki anyagi munkát teljesít. A birtokos föltte áll az ő munkásának, mert ezzel rendelkezik, ennek parancsol s ez neki szolgál.

Ámde mindazáltal egyik osztály a másikra van utalva, egyik osztály a másik nélkül nem élhet meg, mert egyik a másikra szorul szükségleteinek kielégítése végett.

A teljes egyenlőség tehát ki van zárva a társadalomban s bármiként okoskodnék is az emberi ész, a gondviselés berendezésén nem fog változtatni tudni.

A társadalmi osztályok az élet nagy harcában változásokon mehetnek át többé-kevésbé; de a nagy harcok lecsillapultával ismét visszaáll az előbbi rend, visszaáll a társadalom régi tagoltsága, régi rangfokozataival.

A társadalmi élet nyugalmának és elérhető legfőbb boldogságának egyedüli alapja pedig csakis a *felebaráti szeretet* lehet, mely osztály-, vallás- s rangkülönbség nélkül minden emberben testvért lát s a melynél fogva a nagyobb rangu embertársát elnyomja, hanem inkább azon törekszik, hogy azt megnevesítve, magához emelje. A gazdag nem él egyedül önzésének, hanem fölöslegéből részesíti a szegényt is. A tudós nem nézi le a tudatlant, hanem saját szellemi kincsével, tehetségével segélyre siet.

Ez esetben pedig az iskolázatlan, szegény és ügyefogyott nem fog ellenséget látni az *ur*-ban, hanem — mert jóindulatot tapasztalt — megadja a külső kényszerrel ki nem erőszakolható tiszteletet, mely egyedül csak az őszinte meggyőző és természetes megnyilatkozása s kibékül sor: val. Mert hiszen látja, hogy nincs kidobva a nagy világba, nincs elhagyatva s nem nézik le a társadalom magasabb polcon álló emberei, hanem inkább testvéreket bírnak azokban, a kik benne a hála, a ragaszkodás és a *felebaráti szeretet* örökbecsű érzéseit keltik fel.

Ezek pedig jótékony melegükkel egy testté fogják forrasztani az emberiséget.

s egész életemre megjegyzé homlokomban. Elszédültem, de csakhamar letörtem arcomra lecsurgó vérem s a kijárat végéhez értem, hol egy bábócsis állott épen, kinek kocsijába segítém kis tündéremet, kit társnője a kocsiába szintén követett. Ő köszönetet rebegve becsut intett felém s csakhamar eltűnt szemem elől a drága tünemény.

Másnap hazámba utaztam, nem feledve őt, a színházbéli ismeretlen szép nőt.

Félév mult el az esemény után, járásorvossá neveztek ki idegen helyre. Első látogatásomat Bárdalfalvy grófnál tettem, hol az elhunyt öreg orvos utóda lettem.

A mint az inas az elfogadó terembe vezetett, a gróf nyájasan fogadott, azonnal leültetett. Darabig köznapi dolgokról folyt a beszéd, midőn egy hölgy jött be, kinek a gróf megfogva kezét, engem azonnal bemutatott.

Egymásra néztünk . . . szédülni kezdett fejem . . . e nő a gróf leánya volt, megmentett színházi ismeretlenem.

Ezután egy köznapi történet következett: rangtalan ember főrangú nőt szeretett. Igen, én imádtam őt, hisz lelke tiszta volt, mint lilium, átlátszó verőfény derült szép napon. Sokáig titkolám, végre bevallám neki szerelmemet s ő sutogva mondá, hogy viszont szeret.

Nem bocsátkozom részletekbe, boldogok voltunk, találkoztunk sokszor. Légvárakat építettünk szerelmesek szokásaként.

De vége lett a szép álmoknak.

A gróf rosszul érzé magát, hivatott, megjelentem s miután szerezket rendeltem, a kertben sétáló többi családtaghoz mentem — „Ő“ is ott volt anyja, testvérei s több ismerőseivel. Vele sétáltam, kissé hátramaradtunk. Este volt, csillagdús ég nézett le reánk s mi magunknak két csillagot választánk.

Halkan mondám: addig fogom szeretni őt, míg az általam választott csillag ragyogni fog. Ő megszorítá kezemet s egy másik égitestre mutatva, hasonló vallomást tett.

E perczben anyja, a grófnő állott előttünk. Büszke, szigoru arca haragtól volt sápadt, s halkan, hogy csak én s leánya halljuk, szólt: „Orvos ur! néhány nap óta figyelemmel kísérem őnt és leányomat!“

Többet nem szólok, eddigi szives fáradozását köszönöm, játalmáról később gondoskodom; jó éjt!“

Villám csapott le a derült égből!

Másnap két levelet kaptam, egyikhez ötven darab arany volt mellékelve s a grófnő által irt ezen sorokat tartalmazá:

„Orvos ur!

Leányom megmentése s orvosi fáradozásai

jutalmául fogadja e csekély összeget szívesen.

Bárdalfalvy grófnőtől.“

A másik levélke reszkető kezekkel írott e szavakból állott:

„Ne feledjen! Mig csillagunk ragyogni fog, hü maradok. Nandine.“

Elutaztam messze tőlök, nem tudva feledni soha őt. Ha szép este volt, mint akkor . . . bolyongni mentem, csillaginkat néztem. Egy napon a Nandine által választott csillagot hiába kerestem szememmel, nem volt sehol, eltűnt. Másnap olvastam, hogy Bárdalfalvy Nandine meghalt.“

Az orvos elhallgatott.

Néhány percz mulva kérdezém tőle, „s az ő csillaga melyik?“

Az ott balra a fiastyuktól s felmutatott az égre, de halvány lett, arca elváltozott s reszkető hangon folytató: ott, ott . . . most tűnt el a sem miségbe!“ . . .

Az orvos rosszul lett. Későre távoztam tőle s másnap reggel azzal ébresztettek fel, hogy éjjel a szegényt szívészélhűdés érte.

Oh ez anyagias világban is van sirig tartó szerelem; s az emberi ész akármennyit kutasson, tudjon, lesznek előtte mind a végzetig megmagyarázhatatlan események.

Vegyes hírek.

— **Védekezés a galicziai bevándorlás ellen.** Fenyegető volt néhol eddig is a galicziai bevándorlás, de azóta, hogy ott a zsidóüldözés kitört, valóságos bröznlés lett belőle. A határszéli hatóságok, úgy a hogy lehet, védekeznek ellene. A galicziai határ mentén már hetekkel ezelőtt már megszorították a csendőrséget. Zemplén-megye alispánja, Matolay Etele körlevélben hívta fel, hazafiaságukra hivatkozva a határszéli főszo- gabírákat, hogy tegyenek meg minden lehetőt a galicziái beözönlés megállítására. A határon csendőrség őrködik és a tömegesen érkezőket rögtön visszautasítja.

— **Furfangos tolvaj.** Vakmerő lopás történt a múlt héten Józsa községben Ribnyiczki Mihály, ottani községi bíró házában. E furfangos rablást Majza Mihály, a bíró szolgálja követte el fényes nappal, ellopván a gazdájától 210 frt készpénzt azon szándékkal, hogy ezen pénz segítségével sikerüljön fog neki könnyű szerrel Amerikába szökni. Hogy mily vakmerőséggel vetemedett a bíró szolgálja e rablás elkövetésére, mutatja azon körülmény, hogy a szolgálja, a kiből jómódú gazdája föltétlenül megbízott, azon ürügy alatt maradt oda-haza ebéd után, hogy előbb rongyos boeokorát meg fogja igazítani, azután kivezeti a lovakat a legelőre s a legelőről a gazdája után megy a mezőre aratni. A bíró és neje egész természetesen véve a dolgot, munkába siettek a mezőre, de a ravasz szolgálja sem a boeokorát nem igazította, sem a lovakat nem vezette ki a legelőre, hanem a bírók eltávozására utat a szobába osont és a csukott ládát fejszével felfeszítette és a bíró pénzét a fiokból kiszedte. A munkáját egészen háborítlanul végezhetette, mert a községnek minden munkabíró embere a mezőn volt. A mint az ímposztor szolgálja a pénzt zsebrerakta, azzal a Blatta-réteken át Nagy-Mihály fele vette útját azzal az elhatározással, hogy a legközelebb induló vonattal Amerikába indul. Gonosz terve azonban nem sikerült, mert mielőtt utra kelhetett volna, előbb a Sztrajnyán községben lakó testvérehez tért be, a kinek a lo-pott pénzből 170 frtot adott át azzal a megjegyzéssel, hogy együtt utaznak el Amerikába. A bíró, a ki otthon maradt szolgálját nem győzte a mezőn elvárni, rosszat sejtve, a mezőről haza jött s a legnagyobb meglepetésére a házat tárva-nyitva, a ládát melyben a 210 frt volt, feltörve találta; rögtön tisztában volt azzal, hogy a pénzt más senki sem lophatta el, csak az ő saját szolgálja, mire lovára ült s előbb feleségéhez vágatott a mezőre, hogy őt a történetről értesítse, azután Nagy-Mihályba vágatott hol hosszas keresés után végre, a mikor már eredménytelenül akart haza utazni, véletlenül össetalálkozott Majzával, a kit azonnal a nagy-mihályi csendőrségnek szolgáltatott át, maga pedig egész nyugodtan hazajött azon reményben, hogy a csendőrség majd elbárik Majzával s ellopott pénzét neki meg fogja küldeni. De a dolog más fordulatot vett, mert Majza egy furfangos esel segítségével a csendőrök kezei közül megszökött s nyomtalanul eltűnt. A csendőr-örmeister azonnal a szökevény felkeresésére indult, de eddigelé sem neki, sem a többi csendőröknek nem sikerült a gonosztevőt elfogni.

— **A koldusok.** A mint tudjuk, a helybeli izr. hitközség Ehrenfeld Simon rabbi kezdeményezése folytán elhatározta, hogy a hitközségi tagok önkéntes és állandó adakozásából a koldusok részére egy kis segélyt adnak. Azon célból, hogy meglegyenek kímélve az állandó és gyakori koldusok zaklatásaitól. A mint mondják, ez az alap szépen fejlődik és mindennek dacára valóságos ostromlásnak vannak kitéve különösen a főutcai kereskedők a koldusok részéről. Van rá eset, hogy naponta 15—20 koldus jelentkezik, ezek közt nem ritka az olyan sem, a ki összeszedja az adakozót, ha nem találja megfelelőnek a segélyt. Több oldalról hallottuk ezen panaszokat és elítéljük a vezetők nembánomságát, a kik hivatva lennének megszüntetni ezt a valóban kellemetlen állapotot.

— **A gyermekek réme.** Az utóbbi időben — sajnos — városunkban is gyakran fordulnak elő fertőző betegségek a gyermekek között és szedik áldozataikat. Különösen a béluhur és tüdőlob kezd erősen grasszálni.

— **Becsületes megtaláló kerestetnék.** Az elmúlt napokban egyik kassai hírlapíró társunk, Haslinger József ur kerékpáron áthaladt városunkon s ekkor egy barna-szjál óralánczot végén egy „Bpest—Siófoki” verseny-éremmel elvesztett. A becsületes megtaláló kéretik e lánczot — jutalmazás mellett szerkesztőségünkben — átadni.

— **Országos vásár.** Városunkban a nyári országos vásár e hó 3-án, azaz hétfőn tartatik meg.

— **A sertésvész.** Alig mult el és már ismét jelentkezik, még pedig nagy mérvben. Az egész környéken pusztulnak a sertések, miért is a hatóságok mindenfelé elrendelték a zárt. A hétfői országos vásár alkalmával sem tartatik meg a sertésvásár.

— **A sárospataki dalárda** — mint halljuk — a folyó hó 20-iki málezai nyári mulatságon szintén részt vesz.

— **Hány emberéletbe kerül egy híd építése.** A budapesti Ferencz József-híd építésénél 133 ember vesztette életét; míg a most folyó eskütéri új híd alapozási munkálatainál már is 11 sérülés történt. Hát még mi lesz mire elkészül?

— **„Magyar Földmívelő”** czim alatt új hetilap indult meg Szatmáron. A lap szerkesztője Bodnár Gáspár, a ki oda irányítja tehetségét, hogy hazánk földmívelésének érdeke jogos és törvényes eszközökkel előbbre vitessenek. Előfizetési ára negyedévre 1 frt.

— **Elfogott cigány-karaván.** A szerencsi járásbírósg betöréssel-lopás miatt egy cigány-karavánt körözöttette. Az ungvári csendőrség a múlt hétfői országos vásár alkalmával el is fogta a 8 felnőtt férfi és nőből, azonkívül számos nagyreményű esemetől álló családát. A felnőtteket az ungvári járásbírósg-hoz kísérték, míg a gyermekek sírva tértek a rendőrségre, kérve szülőik kibocsátását, a mi bizony nem történt meg. A járásbírósg börtönében az egyik elfogott cigányasszony anynyira kelemetlenül érezte magát, hogy dühében egyik tegyer arczát összekarmolta.

— **Új tematikai zenemű jegyzék.** Rózsavölgyi és társa cég legközelebb egy a legújabb zeneműveket tartalmazó tematikai zenemű jegyzéket fog közre bocsájtani, melyet az érdeklődőknek kívánatra ingyen és bérmentve küldi meg. Tessék tehát szíriatán közvetlenül a céghez fordulni.

— **Meglehető-e a csomagokba tett levelek?** Többször fordult már elő, hogy a postai csomagokba levelet is tettek és legtöbb esetben az ily leveleket tartalmazó csomagokat bélyeg-sonkítás miatt meglelelezték. Pedig a postai csomagokba igen szabad levelet, illetve közléseket tenni. Erre nézve hivatkozhatik mindenki a Pénzügyi közlöny 30 ik számában (1895 évf.) megjelent pénzügyminiszteri rendeletrre, melyet 51.180. szám alatt adtak ki. Kivételt képeznek oly csomagok, melyek olesó szállításban részesülnek mint az áruminták, keresztkötések, ezekben írásbeli közléseket nem szabad tenni.

— **A kézbesítések rendezése.** A belügyminiszter valamennyi törvényhatóságokhoz a következő körrendeletet adta ki: Az igazságügyi miniszter urnak ez évi június hó 17-én 8247/l. szám alatt kelt átiratából arról értesültem, hogy az egyes törvényeszek és járásbírósgoknál feltűnően számos oly kézbesítői jelentés lett ikatva, melynek tárgya az volt, hogy a kézbesítés nem sikerült. Az észlelt esetek nagy száma arra enged következtetni, hogy a kézbesítésekkel megbízott közegek e feladatuk teljesítésében nem a kellő lelkiismeretességgel járnak el. Minthogy a kézbesítések körül gyakkori fennakadások, amellet, hogy az iratok visszaküldözgetése a bíróságoknak felesleges teendőt okoz, az igazságszolgáltatás egész menetére káros visszahatással vannak, a közigazgatási hatóságok eljárását hátrányos színben feltűntető szóban levő visszasságok kiküszöbölése czéljából, utalással az 1898. évi július hó 1-én 40004. szám alatt kiadott itteni körrendeletre, felhívom a törvényhatóságot, hogy a kézbesítésekkel az 1875. X. t.-cz. rendelkezései alapján megbízott közegeknek szigorú feyelemni megtorlás terhe alatt köteleességüké tegye, hogy a kézbesítések teljesítésénél az illető egyén személyazonosságáról mindannyiszor alaposan győződjenek meg, lakás-változtatás esetén a fél új tartózkodási helyét alaposan kutassák s e részben a bíróságoknak pontos, megbízható adatokat szolgáltatassanak. Továbbá felhívom a törvényhatóságot, hogy intézkedjék az iránt is, hogy a községekben a kézbesítéseket a községi, vagy körjegyzők lehetőleg személyesen teljesítsék, amennyiben pedig külön kézbesítők vannak alkalmazva, azokat teendők iránt alaposan kiiktassák és a kézbesítések pontos teljesítése körül szoros ellenőrzékek. Végül felhívom a törvényhatóságot, hogy egyszersmind szigoruan rendelkezjék az iránt is, hogy a kézbesítők ellen egyes konkrét esetekben emelt panaszok mindig azonnal soron kívül intéztessenek el s minden egyes felmerült esetben visszasságok és a szabálytalan eljárások megtorlása iránt tett intézkedésekről a feljelentést, vagy panaszt tevő kir. bíróság közvetlenül értesítsék. Elvárom a törvényhatóságtól, hogy a kívánt czél elérése érdekében minden irányban azonnal a kellő erélylyel intézkedjék és az eszközöltekről hozzám kimerítő jelentést tegyen.

Szerkesztői posta.

B. S. (Helyben.) Abban az ügyben nem akarunk nyilatkozni, mert már kétszer tettük és ha most újból foglalkoznánk vele, azt hihetnék, hogy beszélgetni akarunk a lapról. Majd meglátja szeptember végén.

F. L. (Helyben.) Az eset megtörténte utáni napokban szívesen közöltük volna jogos felszólalását, de most négy-öt hét után időszertülnének tartjuk az egészet. Különbön vigasztalja magát, ön fekete kabát nélkül is van mindenkori olyan ember mint az, a ki megtámadta feket kabátban.

W. J. (Pályin.) Talán a jövő héten.

Homonna. A megígért értesítést úgy látszik hiába várjuk.

Felelős szerkesztő: **Gál Vilmos.**

Kiadó-tulajdonos: **Landesman B.**

Nyilt-tér.

Ezen rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Adler és Gold kassai cég 1888. év óta az összes nyomtatványain „cs. és kir. kizárólagos szabadalmazott likörgyár” jelzést használta anélkül, hogy arra jogosítva lett volna.

Ezen kihágás miatt a cég tulajdonosa **Adler Adolf** az ottani hatóság által meg lett büntetve és az összes nyomtatványok megsemmisítése elrendellett.

Valóban ez nagyon jellemző ezen urra, miután folyton tiszteletbeli állásokra vadazik és e mellett minden alkalommal tisztességére hivatkozik.

Y.

HIRDETÉSEK.

239. sz.

1898.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közlirre teszi, hogy a budapesti kir. ker. és v. kir. törvényeszek 598377. számú végzése által Ditmár R. javára Glüek Salamon és neje ellen 128 frt tőke után, 1897. évi szept. hó 28. napjától számítandó 5% kamatai és eddig összesen 33 frt 32 kr. perköltőség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 350 frtra becsült biltállványok és áruszatalokból álló ingóságok nyilvános árverés után eladtnak.

Mely árverésnek a V. 137/1898. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis alperesek nagy-mihályi iületben leendő eszközölsére **1898. aug. hó 11-ik napjának délután 3 órája** határidőül kitzitetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is eladtni fognak.

Kelt Nagy-Mihályon, 1898. évi július hó 12. napján.

Gál Vilmos,
kir. bírósági végrehajtó.

227. sz.

1898.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közlirre teszi, hogy a nagy-mihályi kir. járásbírósg V. 124 számú végzése által Mikita János javára Kása Gábor ellen 150 forint tőke, és eddig összesen 41 forint 23 kr. perköltőség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 401 frtra becsült lovak, szekerek, csikó, tehének, stbból álló ingóságok nyilvános árverés után eladtnak.

Mely árverésnek a fenti sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis morvai lakásban leendő eszközölsére **1898. évi augusztus hó 19-ik napjának d. e. 10 órája** határidőül kitzitetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőknek becsáron alul is eladtni fognak.

Kelt N.-Mihályon, 1898. évi augusztus hó 2. napján.

Gál Vilmos,
kir. bír. végrehajtó.

**A zavatkai felső korcsmban
állandóan nagy mennyiségben**

== TÉGLA ==

kapható.

1000 drb ára 16 frt.

Tisztelettel

Schwartz Bernáth.

LANDESMAN B.

könyvnyomdájában

(A „FELSŐ-ZEMPLEN” KIADÓHIVATALA)

főutca Nagy-Mihályon főutca

felvétetnek mindennemű

nyomdai munkák

és pedig:

körlevelek, levélpapírok és borítékok
 cégnyomással, számlák, táblázatok,
 lakadalmi és bál meghívók, gyászla-
 pok, névjegyek, röpiratok, szaklapok,
 takarékpénztári nyomtatványok, leve-
 lező-lapok, árjegyzékek, szépirodalmi
 és tudományos művek, egyházi isko-
 lai és uradalmi nyomtatványok, fal-
 ragaszok. stb. stb.

Izléses és gyors kiállítás!

Jutányos árak!

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan
teljesítetnek.

Megrendelhető:

! Ujdonság! ! Ujdonság!

Saját arczkép

mint levélbélyeg

minden visit- v. cabinet-fénykép után.

25 darab ára 1 frt 25 kr.

Nagy raktár a legújabb divatu

levélpapírokban

simán és diszitással.

Irodai szerek nagy raktára.

LEGÚJABB:

Levelező-lapok

ALBUMA

nagy választékban.

Levelező-lapok

Nagy-Mihály látképével

14 nap múlva érkeznek meg.

ZENEESTÉLY!

A t. közönség szives tudomására hoz-
 zom, hogy minden pénteken este a Barnai
 szálló nagytermében

zeneestélyt

rendezek, melyre a t. közönség szives
 megjelenését tisztelettel kéri

Miklós Jancsi.

zenekarvezető.

FÉNYKÉPÉSZET.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy Nagy-
 Mihályon, selyem-utca, egy

fényképészeti műtermet

nyitottam, melyben fényképészeti felvételeket a legkisebb alakutól élet-
 nagyságuig a legjutányosabb árszámitás mellett eszközölöm.

Az általam eszközözendő felvételek a legizlésesebb és legnagyobb
 pontosságú kivitelben részesülnek.

Azon reményben, hogy a nagyérdemű közönség engem b. pártfo-
 gásába részesítend, vagyok teljes tisztelettel

Rosenberg Herman.

Jön! Jön! Jön!

Mi jön??

Bővebbet a jövő számban.

Fényképészet.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy
 Nagy-Mihályban, selyem-utca, özv. Bika Mihályné házában, egy

fényképészeti műtermet

nyitottam, melyben művészies kivitelű fényképek a legkisebb alakutól életnag-
 yságuig — színezve is — izlésesen és jutányos árszámitás mellett készülnek.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri mély tisztelettel

HERCZIK BÉLA.